

J2 HRASTINA (HR)

24 kwietnia 1945 r., kilka dni przed końcem wojny, żołnierze wycofującej się jednostki SS złapali 43 niemieckich Sinti, którzy uciekli do Chorwacji i ukrywali się we wsi niedaleko Zagrzebia. Niektórzy z nich byli torturowani, a następnie wszyscy zostali zabici i spaleni w stodole. Jedną z ofiar był Max Bamberger (zobacz stronę A2).

Czy wiesz, że

... wielu Sinti i Romów usiłowało przedostać się przez granice do bezpiecznych krajów, takich jak Szwajcaria, lecz z reguły odmawiano im tam prawa wjazdu, podobnie jak Żydom czy więźniom politycznym? Jednym z uchodźców niewpuszczonych do Szwajcarii był słynny gitarzysta jazzowy Django Reinhardt.

Zadanie do wykonania

Znajdź informacje na temat szwajcarskiego strażnika granicznego Paula Grüningera, który pomógł wielu uciekinierom przedostać się do Szwajcarii. Gdzie sam byś się udał, gdybyś musiał uciekać ze swojego kraju? Jak byś to zrobił?

Fotografia

Sinto Max Bamberger na zdjęciu z 1935 r. Centrum Dokumentacji i Kultury Niemieckich Sinti i Romów, Heidelberg, Niemcy

<https://www.romasintigenocide.eu/pl/j>

1910

1951

1935